

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 209.

V Ljubljani, v četrtek 12. septembra 1895.

Letnik XXIII.

Katoliški shod v Příbramu.

(Izv. poročilo.)

II.

Prvemu svojemu poročilu v spopolnilo dodam tukaj resoluciji, kateri jeshod sklenil gledarazmerja mej vero in narodnostjo ter glede socijalnega vprašanja. Prva resolucija slóve:

Mi katoličani nadškofije praške, zbrani na shodu v Příbramu, dajemo izraz svojemu domoljubnemu mišljenju in ob enem svoji neomejeni vdanosti presvetlemu cesarju in kralju.

Ozirajoč se na razširjajoči se verski indiferentizem, brezboštvo in materijalizem, vidimo v teh smereh nevarnost ne le za verstvo, marveč veliko nevarnost za gmotno bodočo srečo našega naroda. — Zato izjavljamo svoje prepričanje, da se more jedino na verski podlagi gojiti prava in požrtvovalna ljubezen za narod in domovino.

Druga resolucija o socijalnem vprašanju, katero je v navdušenih in prepričevalnih besedah vtemeljeval dr. Horsky, glasi se tako - le:

Shod čeških katoličanov nadškofije praške priznavač vero Kristusovo kot podlago dobro vrejene človeške družbe, kot sredstvo prave omike in izobraženosti ter kot poročstvo časnega in večnega blagra ter prepričan, da se socijalno vprašanje reši le s sodelovanjem in na podlagi vere:

hoče delovati zato, da bode vse življenje v družini, občini in državi prešinjeno s krščanskim duhom;

zato se izjavlja proti brezkonfesijonalni vzgoji in brezversko-liberalnemu zakonodajstvu ter zahteva, da je šola verska in da je vse zakonodajstvo v soglasji z načeli krščanske vere; vzlasti je potrebno,

da je prešinjen s krščanskim duhom ne le ves delavski stan, marveč tudi vsi delodajalci, ker se jedino tem potom doseže sporazumljenje in mir mej obema ter se odstranijo vsa neugodna nasprotja.

Drugi dan shoda se je ob 7. uri vršil slavnostni sprevod na Sveto goro. Bil je nad vse veličasten. Ulice, kjer so šli vdeleženci na goro, so bile slavnostno okrašene. Zbor meščanskih strelcev je oskrboval častno stražo. Spreveda se je vdeležilo kakih 300 duhovnov in nad 2000 svetnih mož. Ob osmi uri je prišel na goro kardinal Schönborn v spremstvu škofov dr. Bauerja, dr. Rihe in Kalousa ter služil sv. mašo v cerkvi Matere božje. Na to so se zopet vdeleženci vrnili v Příbram, kjer se je vršilo nadaljevanje shoda. Predsednik princ Lobkovic je pred vsem pozdravil navzočega kardinala praškega. Na to je princ dr. Friderik Schwarzenberg poročal o razmerah kmetskega stanu. Mej drugim je dejal govornik: Ze sedaj se slišijo glasovi nasprotnikov: Čehi, nikar jim ne verjemite tem mračnjakom in nazadnjakom, ki vas hočejo speljati na kriva pota, Kmet, delavec in plemič, ki se je drznil priti na shod, razvpiva se kot mračnjak. Toda luč vere nas bo krepila ter nas vodila do konečne zmage nad brezverstvom. Načete in že celoma gnjile družabne razmere pa se morejo zboljšati le na krščansko-socijalni podlagi. Na ramenih kmetskega stanu sloni danes osoda češkega naroda. Ako ostane kmet zvest svojim načelom, tedaj se nam ni bati za prihodnost, tedaj se tudi ugodno reši kmetijsko vprašanje. Na to govornik obširno pojasnjuje vzroke, zakaj propada blagostanje kmetijstva. Kot glavne vzroke našteva preobilno produkcijo, konkurenco in v Čehih prežalostne politične razmere. Glede zadnjih povdarja, da treba vsaj v gospodarskem oziru do-

seči sloge in to če treba tudi preko glav onih, ki so izzvali današnji boj in ki žive jedino le od boja.

V smislu tega govora se je vsprejela resolucija, v kateri se povdarja, da hočejo vdeleženci uvažujoč velik pomen kmetskega stanu vedno delovati zato, da se pospešuje njegov gmoten in duševen napredek.

Profesor Kovač je nato govoril o šoli ter je bila po njegovem predlogu vsprejeta ta-le resolucija:

Ker je dobra vzgoja mladine podlaga in predpogoj vrejene človeške družbe; ker pa je v brezkonfesijonalni šoli vzgoja brez verske podlage pomanjkljiva in nepopolna, zato zahtevamo, da se naša mladina vzgaja in poučuje v katoliških šolah po načelih krščanske vere, ki je vir prave izobraženosti in omike, ter ob enem varno zagotovilo časnega in večnega blagra.

Za njim je govoril turnovski mestni tajnik Janku o katoliški organizaciji ter stavil več resolucij, ki so bile soglasno vsprejete.

S tem je bil dovršen vspeled katoliškega shoda. Ob koncu je spregovoril še kardinal Schönborn rekoč: Z iskreno radostjo pozdravljam vas vse in srce se mi topi veselja, ko vidim češko-slovanski narod tako obilno zbran na katoliškem shodu. Vem sicer, da s tem shodom nismo že dosegli kedo ve kakih vspehov na socijalnem, političnem ali verskem polju, vendar dokazuje katoliški shod, da v naših dneh splošnega omahovanja še krepko živi krščansko-katoliška vera, ta najdražji biser češkega naroda. Naš narod je bil ob času svoje največje slave vedno vdan veri sv. Vaelava in tudi sedaj ga jedino ta vera reši iz mnogih grozečih mu nevarnostij. Dase pa to tem bolj gotovo zgodi, bodi nam v prihodnje geslo: Srčno, brez strahu in jedino naprej! Srčno, dasi in ker imamo mnogo sovražnikov,

LISTEK

Popotovanje Miška Zmetenka in Lenarta Barigeljca.

Črtica iz dijaškega življenja; spisal Janko Barle.

(Dalje.)

Nu sedaj, ko je bil potolažen želodec, moglo je oko še mirneje uživati prekrasen razgled, kateri se odpira človeku tam gori na Kostanjevici. Malo-ne celo Goriško imaš pred seboj kot na ogromnem zemljevidu. Oko ti je svobodno in hiti tja v ravno Furlanijo in Benečijo, čudi se cvetoči Vipavski dolini, le proti severni strani zapirajo mu pogled kameniti gorski velikani. Človek bi tu gori pozabil vse skrbi in gledal oni krasni božji svet, kateri se pred njim razprostira.

„A k nadškofu, ali ne pojdeva?“ — popraša Lenart.

„Seveda, da greva, zakaj sva pa prišla v Gorico.“

„Nu, ta naju bode vesel! Pa poldne je ravnokar odzvonilo, popoldne pa gotovo ne sprejema.“

„Na popotne ljudi se toliko ne gleda. Porečeva, da sva ravnokar prišla.“

„Bodi ti! Vendar tisto ne bi škodilo, če bi se malo očistila. Poglej nu, kaka sva. Kot da bi pala ciganu iz torbe. Doli k Soči pojdiva, da se umijeva.“

In šla sta. Res bi trebalo poštenega čiščenja. Srajci bili sta malo bolj čisti, kakor pa je bila ona prijateljka mešetarka. Obleka je bila tudi v lepem neredu. Vse se res ni dalo urediti, nekaj pa pač, zato sta jo hitro ubrala doli proti Soči.

„Via del ponte Isonzo“, tako nekako se je bralo na tablicah, katere so bile pribite na hiše, tam sta jo tudi obrnila, dokler nista prišla na Sočin most in prvokrat zagledala to kčerko planin; katera si je v skalovju izdolbla globoko strugo. Čudue boje je ta voda, tako nekako mlečno zelena. Vendar doli k nji ni bilo lahko priti baš zaradi visokih bregov. Kjer bi se sicer dalo, tamkaj ni bilo samotno, a samote sta potrebovala naša popotnika. Po dolgem iskanju najdeta ob Soči pripravno mesto. Najpreje se sama pošteno umijeta, potem pa še srajce, kolikor se je dalo brez mila. Vendar bil je križ, ker je trebalo čakati, da sta se srajci posušili. Hlače in drugo obleko uredila je nekoliko vrbova šibica, katera je izgnala silen prah, kateri se je ondukaj nakopičil, in tako lahko rečemo, da sta se sicer z velikim trudom vendar vsaj nekoliko očedila. Poslovivši se od Soče, odpotita se tedaj v popolni paradi k nadškofu.

Zvoniti bilo je treba. Odprl je mlad, brdek gospodek z malimi sajastimi brčicami pod nosom, v črni obleki, prav tak, kot da bi ga bil iz škatičice vzela. Naša popotnika stojita v vsem svojem siromaštvu pred njim.

„Nu, kaj pa je“, popraša gospodek.

„Visoko blagorodni gospod“, začne Miško in zleze kar nekako v dve gubi, „dijaka sva s Kranjskega, a prišla sva, da bi naju njegova milost vsprejela v tukajšnje deško semenišče.“

„Nu, bodemo videli. Kje pa sta spričevali? Brez tega ne moremo ničesar.“

„Tukaj-le! Vendar oprostite, vaše blagorodje, da nista takovi, kakor bi morali biti. Kriva je temu seveda največ bolezen. Mene je tresla malo ne celo leto mrzlica, a prijatelj, vidite sami, kako je slaboten. Tukaj, kjer je bolji red in hrana, bode seveda vse drugače.“

„Hm, hm, to je pa res nerodno!“ — smeje se gospodek in se čudi lepima spričevaloma. — „Miško Zmetenko, drugošolec — tretji red, to ste vi, za drugo šolo ste pa res korenjaški; Lenart Barigelje tretjošolec — drugi red, to je pa ta-le mali. Dobro, odnesem spričevali gori, pa že tako vem, da se bode jezila njegova milost. Počakajta tu doli.“

Gospodek odide gori po stopnicah, prijatelja pa sedeta na klop. Miško dregne Lenarta, češ, dobro sem govoril. In res je bil Miško za takove prilike kot navlaš. Jecljal je sicer malo, vendar ko je nekoliko govoril, bilo je, kot da si vodi odprl zavrnico.

Gospodka dolgo ni bilo nazaj. Prijatelja sta si to ugodno razlagala, češ, nadškof se posvetujejo, če bi naj ju sprejeli ali ne. Nazadnje se je pa vendar pri-smejal gospodek doli po stopnicah.

5 4 50 3 M. M. B.

b
rez strahu, ker nas Bog podpira v tej borbi in
jedino, kar nam bo Bog le tedaj blagoslavljal naše
delo, ako bomo delovali složni po navodilih našega
vojskovodje Leona XIII.

Nato so vdeleženci kleče prejeli papežev blago-
slov ter odpeli papežovo, cesarsko in narodno himno.
— S tem je bil shod završen. — Dal Bog lepim
besedam in plemenitemu navdušenju še lepših de-
janj in železne vstrajnosti pri delu, za katero so se
vdeleženci vneli na katoliškem shodu v Přibramu!

Črne bukve kmečkega stanu.

15. Slovanska organizacija.

(Dalje.)

Najvažnejši točka v našem vprašanju o slo-
vanski organizaciji je dedno pravo starih Slo-
vanov. Prvi in najpopolnejši natorni družabni or-
ganizem je namreč družina; dedno pravo pa
ravno veže nasledujoče si rodove v družini in ji
po svojih določilih vtiskuje svoj značilen pečat.
Kakeršno je dedno pravo, taka je tudi rodbinska
organizacija. Dedno pravo pa združuje po svojem
bistvu zasebno-pravni in javno-pravni
delokrog in določa značaj vsi družabni organiza-
ciji. Zato je proučevanje dednega prava pri po-
samnih narodih socijologu neobhodno potrebno.
Predno si ogledamo slovansko mišljenje v tem
oziru, pogledajmo v kratkem rimske in germanske
pojme o dednem pravu.

Rimsko pravo pozna v rodbini za glavarja
očeta (pater familias), čegar oblast je neomejena
nad rodbinskimi člani. Njegova volja odločuje
v življenju in kot oporoka tudi po smrti. Ako
prezre kakega otroka v zadnji volji, ostane brez
dedščine. — Če pa umrje oče brez oporoke, po-
tem podedujejo premoženje udje njegove družine
po tisti vrsti, po kateri so odvisni od očetne
oblasti. Oče je torej samodržec, izvor vsega prava
v rodbini, kakor vladar v državi. Z načelom o
očetni oblasti je v tesni zvezi absolutizem ali bolje
despotizem, ki so ga izvrševali rimski cesarji in
ki so se ga iz rimskega prava navzeli tudi neka-
teri, vzlasti štavovski, nemški vladarji v neizmerno
škodo slogi mej cerkvijo in državo in v gorje
svojih podložnikov. Boj mej cerkvijo in državo v
srednjem veku ima v resnici svoje korenine v
despotičnih načelih rimskega prava, katero je
vzlasti sloveča bolonjska pravoslovna šola oživila
v srednjem veku. Tudi takozvana lutrova refor-
macija je dobila v teh načelih najboljšo podporo,
ker je ravno ona najbolj pomagala državnemu
absolutizmu v dosego njegovih namenov. Tu točno
vidimo, kako je navidezna zasebno-pravna rod-
binska, napačna organizacija posnemala se v javno-
pravnem življenju po ravno tistih načelih rim-
skega prava, ki se bahato imenuje »ratio scripta
— zapisana pamet«.

Germani so imeli o dednem pravu nekoliko
drugačne pojme. Članovi v rodbini imajo vsak

„Saj sem dejal, da bode tako. Kako se vendar
drzneta priti s takima spričevaloma pred njegovo
milost, katera se je prav jezila na vaju. Evo, tu
imata!“ pristavi in jima vrne spričevali, ob enem
pa da vsakemu trideset novčičev. Še jeden globok
poklon in naša popotnika sta bila na cesti.

Šembra, torej po to sta šla ona v Gorico? Po
živem Miškovem pripovedovanju je bilo vsaj nekoliko
upanja, da bode ta sprejeta. Nu, pa naj bi tudi ne
bila sprejeta, upala sta vendar, da bode kaj bolj na
debelo padlo. Tako pa: trideset in trideset je šest-
deset in s temi novci naj prideta dva iz Gorice do-
mov na Dolenjsko. A, zaslužila sta tako!

Trebal se je sprijateljiti z usodo, saj ne bi
ničesar pomagalo, žalostiti se in tožiti. Popotnika
kupita si precej za deset novčičev kruha, kateri je
kmalu pod streho. Ker drugih posebnih opravil v
Gorici nimata več, a se še živo spominjata tržaškega
prenočišča, ne mudita se dalje v sicer tako prijetni
Gorici, nego jo junaško mahneta proti kranjski
strani.

Ne bodem hvalil in opisoval lepote krajev, po
katerih sta popotnika zdaj ubrala svojo pot; rečem
le, da sta šla po vipavski dolini, o kateri poje pes-
nik: „Vipavska dolina, lepota sveta.“ Bila sta že
dobro daleč od Gorice ter prosita v priprosti hišici
za prenočišče. Sprejeta sta, kakor je na Vipavskem
sploh navada, pristržno, pogoščena sta z rumeno po-
lento, a gori na senu najdeta mehko postelj.

(Dalje sledi.)

svoje pravice in dolžnosti; oče je le nekaj varuh
in oskrbnik teh pravic; on jih brani in jih pod-
pira. Zato ne pozna staro germansko pravo opo-
roke. Po smrti kakega človeka dobe tisti premo-
ženje, ki so po krvi umrlemu najbližji in ki so
po pravu sposobni biti drugim za varuhe, torej
so n. pr. ženske izključene. Zato tudi podedujejo
stariši premoženje, če ni otrok ali sploh krvnega
potomstva. Po rimskem pravu nimajo otroci no-
benega pravnega pomena, po germanskem pa
imajo svoje pravno stanje in oče jim je samo ne-
kako oskrbnik. Odtod izvira staro načelo: »Če je
dete rojeno, je oporoka že narejena.«¹⁾

O Slovanih nimamo sicer glede na njihovo
organizacijo toliko poročil, kolikor o Germanih, a
ker se vsa lepo vjemajo, si moremo vender pred-
stavljati njihovo pravno življenje.

Najpreje moramo reči, da so bili pravi de-
mokratje. Cesar Konstantin piše²⁾ o njih: »Prin-
cipes hi populi habent nullos praeter suppanos
senes, seniores, majores natu«. — Ti narodi ni-
majo nobenih knezov, razven županov-starcev,
starešin, starejših po rodu.«

Ti so vladali organizovane rodbine. Posamni
človek je imel le toliko pravic, v kolikor je spadal
v rodbino in živel z njo v nepretrgani zvezi. In-
dividualizem se je torej popolnoma vtopil v so-
rodovinstvo ali če hočemo reči po naše v narod-
nosti. Rodbina, o kateri govorimo, je namreč
obsezala več družin in bi se najbolje imenovala
rod.

Družine se pa ne družijo pri Slovanih v lepo
celoto zato, da bi se ložje branile; vzrok, ki jih
spaja, ni zunanji, marveč notranji — krvna zveza,
sorodovinska jedinstvo. Bogufal³⁾ piše o Lehih:
»Lechitae, opinullum regem seu principem inter
se tamquam fratres et ab uno patre ortum ha-
bentes«. Lehi, ki nimajo nobenega kralja ali kneza,
so mej seboj kot bratje in kot bi izvirali od jed-
nega očeta.«

Nestor tudi često opisuje narodno krepost
naših pradedov, namreč jedinstvo in vzajemnost
posamnih rodov. Tako n. pr. piše o treh bratih,
katerim je bilo ime Kij, Ščok in Horiv, ki so
s sestro Libedo sezidali Kijev in mirno živeli pod
vlado najstarejšega brata. Podobna je njegova po-
vest o bratih Ruriku, Sineju in Truvoru. V obče
vidimo v vseh starih izročilih, kako vzajemnost
rodu nadkriljuje pomen posamnika, kako se torej
slovansko mišljenje z vso silo upira individu-
alizmu, ali če hočemo reči: liberalizmu. Zato be-
remo n. pr. v kraljičinodvorskem rokopisu, kako
se peni srebropena Vltava in kako žaluje lastavica
na Višegradu zaradi prepira mej rodnima bra-
toma.⁴⁾ Zato čujemo, kako se hvali Lešek in nje-
govih 12 sinov, ki v sveti rodbinski ljubezni mej
seboj združeni polagajo temelj poljski državi.
Umevne so nam besede gdanjskega nadškofa Ja-
neza⁵⁾ o starih Slovanih: »Beata, plus quam beata
fraterna societas, apud quam plus pietatis valet
religio quam ambitus principandi«. — Blažena,
več nego blažena bratovska družba, pri kateri več
velja zvesta krepost ljubezni in spoštovanja do
starišev, sorodnikov in domovine, nego želja po
vladanju.«

Jasno je, da je v taci razmerah zdrave rod-
binske vzajemnosti tudi lastništvo se drugače raz-
vijalo, nego drugod. Lastništvo je namreč pripa-
dalo celemu rodu, ne pa posamnikom. Starejši
kronisti⁶⁾ nam o tem pričujejo s kratkimi in do-
ločnimi besedami, ko pravijo o Slovanih: »Omnia
erant eis communia — vse so imeli skupno«.

Neki arabski kupec, Ibu-Foslan po imenu, je
potoval v 10. stoletju skozi Bolgarijo in mej dru-
gim pripoveduje v svojem potopisu tudi to-le:
»Ko se rodi kakemu Rusu sin, mu vrže oče meč

¹⁾ Graf und Dietherr, Deutsche Rechtsprüche str. 204 pri Weiss, Apologie o. c. str. 297.

²⁾ »De administratione imperii« — Jos. Hube: Geschichtliche Darstellung der Erbfolgerechte der Slaven. Posen 1836. Th. Scherk str. 20.

³⁾ Boguphall Chronicon Poloniae — Hube o. c. str. 15.

⁴⁾ »Aj Vltava! kaj kališ si vodo — Kaj kališ si vodo srebropeno?“ — »Kaj bi si jaz vode ne kalila, — Ker v raz-
prtju sta rojena brata, — Brata zavolj dedine očetne. — Ljuti
Hrudoš na Otavi krivi — Staglav hrabri na Radbugi hladni«. —
Priletela družna lastavica — Žalovala in tožila mlo. —
Ljubušina sodba. Rokopis kraljedvorski: Poslov. Fr. Levstik.
V Celovcu 1856. str. 48. 49.

⁵⁾ Hube str. 17.

⁶⁾ Chronicon Pulevae p. 73. Chronicon Anonymi p. 43.
v A. Dobneri monumenta historica Bohemiae. Pragae 1764.
T. I. — Hube o. c. str. 19.

pred noge rekoč: Ta meč bodi tvoj; kar si pri-
doboh s svojim lastnim mečem, bodi tvoja last-
nina; zakaj — vse drugo premoženje je bilo
skupna rodbinska lastnina.«⁷⁾

Potemtakem ne moremo govoriti o kaki ded-
ščini v našem smislu pri starih Slovanih. Kjer je
individuizem tako zatrt, da posameznik nima nič
svojega, tam tudi ne more posameznik človek ni-
česar podedovati. Vseled smrti rodbinskega gla-
varja je treba voliti samo novega oskrbnika, no-
vega glavarja.

Tako se je tudi godilo. Navadno se je izbral
jeden starejših modrih mož, ki je oskrboval pre-
moženje in vodil rod. (Dalje sledi.)

⁷⁾ Hube o. c. str. 19.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. septembra.

Volitve v Dalmacijo. Zalostni prizori so se
vršili v Dalmaciji ob zadnjih deželnozborskih volitvah.
Možje jedne vere, jednega jezika bili so boj mej
sabo, kakor da Turčina izganjajo iz dežele. Pravaši
so postali že neznosni in nespravljeni. Tako je za
kmetiške občine v zaderskem okraju hrvatska narodna
stranka pravašem ponudila kompromis, toda pravaški
vodje Biankini, Paštrović in Prodan so izjavili, da
od narodne stranke nočejo mandata. Ker so talija-
naši v tem okraju tudi šarili s svojima kandidatom,
so bili hrvatski volilni možje pametnejši od svojih
vodij ter so sami naredili kompromis in glasovali za
narodnjaka Borellija in pravaša dr. Trumbića. Kakor
pa se poroča, je dr. Trumbić odložil ta mandat, ker
ga noče od kompromisa. To so zgage! Zato jim
privoščimo, da so pravaši malone pozebli pri volitvah,
kajti pri volitvah v mestnih skupinah in trgovskih
zbornicah niso prodrli z nobenim kandidatom. Iz-
voljenih je osem narodnjakov, in sicer v Splitu
župan dr. Mangjer, v Šibeniku Supuk, v Makarski
Vuković, v Starem gradu Hvaru Vranković, v Korčuli
dr. Zaffron, v dubrovniški trgovski zbornici dr.
Čingrija, v splitski trgovski zbornici Vid Morpurgo,
v Dubrovniku De Giulli; dalje sta izvoljena dva ta-
lijanaša Trigari v Zadru in dr. Salvi v zadrski trgo-
vski zbornici; konečno je izvoljen v Kotoru srbski
kandidat kapitan Kamenarović proti hrvatskemu pro-
fesorju Brajkoviću. — Danes volijo veleposestniki
deset poslancev.

Dr. Pacak pred svojimi volitvi. V ne-
deljo je dr. Pacak poročal svojim volilcem v Časlavi.
Po stari navadi, katero so si prisvojili tudi naši
zmedeni radikaleci, je najprvo udrihal po Staročehih,
češ, da so on in tovariši v petih letih več dosegli,
ko Staročehi v 18 letih. Seveda dr. Pacak je po-
zabil navesti fakta. Konečno izjavi, kakor se je do-
govoril mladočeški generalni štab, da Mladočehi na-
čelno ne nasprotujejo spravi z Nemci, a ta sprava
mora biti poštena. Dokler vlada ne doseže te sprave,
ostanejo Mladočehi v opoziciji. V kratkem izide
brošura, v kateri bodo našeta načela, po katerih bi
bila mogoča nagodba z Nemci. Kaj pa s spravo
doma? Na to je Pacak pozabil odgovarjati.

Armensko vprašanje. Iz Carigrada se 11.
t. m. brzojavno poroča, da je Turkhan-paša ustno
naznanil francoskemu in ruskemu poslaniku pogoje,
pod katerimi je vlada pripravljena rešiti omenjeno
vprašanje. Prva dva sta pogoje res vsprejela, nika-
kor je pa ni hotel odobriti angleški poslanik. Ta je
namreč izjavil, da ne more poprej vsprejeti pred-
logov, dokler ne dobi potrebnih navodil od angleške
vlade. Poleg nadzorovalne komisije, s katero posla-
niki lahko direktno občejujejo, je odobrila vlada na-
daljnih pet glavnih točk in tako se meni, da je vsaj
v glavnem rešeno dolgotrajno pogajanje. Omenjene
točke obsegajo te-le določbe: 1. Da smejo drago-
mani imenovanih treh veleposlanikov naravnost ob-
čevati z načelnikom odseka, ki rešuje in pripravlja
reformo v Armeniji; 2. da bodo imenovani novi
upravni uradniki po razmerju krščanskega in moha-
medanskega prebivalstva; 3. da bode turška vlada
tudi kristijanske častnike jemala med orožnike; 4.
po vaseh bode uvedeno redarstvo; 5. mudirje bodo
volili starešine.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. septembra.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.)
Č. g. Josip Gregorič, kapelan pri Sv. Trojici,
gre kot farni upravitelj na Vrh k Sv. Trem Kraljem

in na njegovo mesto k Sv. Trojici pride semeniški duhovnik g. Anton Čadež.

(Javen shod.) Kat. politično društvo za Vipavo priredi prihodnjo nedeljo dne 15. t. m. ob 4. uri popoldne javen shod na dvorišču graštine visokorodnega grofa Lanthierija. Vspored: 1. Nagovor predsednikov. 2. O položaju, govori dr. Ign. Zitnik. 3. O posojilnicah, govori župnik I. Mikš. 4. Slučajnosti.

(Priznanje za pospeševanje stavljenja koz.) Notranje ministerstvo je z odlokom z dne 2. t. m. s premijami obdarilo sledeče zdravnike: okrajnega zdravnika na Raki g. Karola Peternela s prvo premijo v znesku 63 gld., začasnega okr. zdravnika v Železnikih g. Iv. Dominika, z drugo premijo v znesku 52 gld. in začasnega okr. zdravnika v Cirknici, g. E. Busbacha, s tretjo premijo v znesku 42 gld. — Deželna vlada je tem povodom izrekla svoje javno priznanje naslednjim gospodom: častnemu kanoniku in dekanu, častitemu gospodu Ivanu Hofstetterju v Postojini, duhovnemu svetniku in župniku, častitemu gospodu Ivanu Sajovicu v Slavini, č. gg. župnikom: Val. Klobus na Slapu, Nik. Križaj na Premu, Jer. Primožič v Vrabčah in Iv. Sakser v Hoterdišici; gg. nadučiteljem: J. Benedek v Planini, Iv. Kerne v Zg. Logatcu, Fr. Repič na Uncu, Iv. Rustja v Košani, Mat. Kalan pri sv. Petru, R. Horvat v Oreheku, M. Zarnik v Trnovem, Ant. Kavčič v Senožečah in Ant. Skala v Vipavi. Konečno naslednjim gg. učiteljem: Pet. Cebin na Premu, Fr. Kranjc v Podstenju, Ant. Simončič na Vrbovem, Iv. Suligoj v Spod. Semonu, Fran Gross v Zagorju, Fr. Zaman v Vel. Ubeljskem, R. Johann v Vrabčah, Fr. Mercina v Gočah, Fr. Punčuh na Slapu, Andr. Perne v Šturiji in Ad. Sadar v Budanju.

(Vojaške vesti.) Danes so se vrnilo vojaki od velikih orožnih vaj pri Celovcu. Iz Beljaka je došlo 13 vlakov s približno 13.000 vojakov. 27. peh. polk, 2. bataljon 17. peh. polka in 3. in 4. bataljon 4. bramb. polka dosepejo v Ljubljano dne 15. t. m. in topničarji dne 14. t. m.

(Umrli je) v Rudniku posestnik in gostilničar „Pri rudečem križu“, gospod Luka Zajec, po dolgem bolehanju. Rajni je dalje časa služboval pri ljubljanskem užitninskem uradu ter si je pridobil s svojo vestnostjo in prijaznostjo obče spoštovanje. N. v m. p.!

(Dajatev kuhinjskega posodja in bolničnih potrebščin.) V namen zagotovitve kuhinjskega posodja in bolničnih potrebščin za vojaške zdravstvene zavode v okolišču c. in kr. 3. voja, in sicer za garnizijsko bolnišnico št. 7 v Gradcu, 8 v Ljubljani, 9 v Trstu, za bolnišnice v Gorici, Celovcu, Mariboru in Ptuj, potem v Celju, Trbižu in Beljaku se vrši dne 8. oktobra 1895 pri garnizijski bolnišnici v Gradcu ponudbena obravnava. Razglas, obsežajoč seznam predmetov, pogoje in ponudbeni formular se lahko upogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Razpisane službe.) Na trirazredni ljudski šoli v Knežaku je izpraznjeno mesto tretjega učitelja v četrtim plačilnem razredu. Prošnje je doposlati do 21. t. m. okrajnemu šolskemu svetu v Postojini. — Na jednorazredni ljudski šoli v Velikem Trnju je namestiti mesto učitelja-vodje z letno plačo 450 gld. Prošnje je vložiti do 1. okt. pri okrajnem šolskem svetu na Krškem. — Mesto uradnega sluge pri okrajnem sodišču v Kranju razpisano je do 9. okt. Prošnje je doposlati deželnemu predsedništvu v Ljubljani.

(Spremembe pri pošti.) V Gradec so premeščeni: poštni asistent Al. Reš v Celju, praktikanti Jos. Pinteriš, Jos. Reinisch, Karol Schölzhorn, Jos. Gödel, Vikt. Kirsch in Iv. Siegl v Mariboru; Rih. Matiašič v Zid. Mostu, Adolf Schmuder v Libnici, Edv. Laurer v Radgoni, Aleks. Baloh v Celju, Karol Wilfling v Beljaku in Pavel Sovan v Volšperku. Dalje so premeščeni iz Grada: praktikanti K. Bussnih, L. Kurent, Peter Jane, E. Urban, Fran Melzer in L. Budesinsky v Maribor, P. Leber, A. Charvat, R. Lukš in Fr. Natek v Celje; R. Verblach in E. Füchtl v Radgoni, A. König v Zid. Most, Jos. Bolek v Libnici, Ant. Zengerer v Beljak, L. Dürnberger v Volšperk in F. Berne v Celovcu.

(Spremembe pri oo. minoritih.) Č. o. Alfonz Svet, minoritski kaplan v Ptuj, je premeščen kot magister novitum v minoritski samostan na Dunaj.

(Samomor v Celju.) Dne 10. t. m. se je s samokresom končal usnar Ivan Herzmann. Vzrok temu činu je dolgotrajna bolezen.

(Koroške novice.) Koroški zasebni uradniki so osnovali 2. t. m. novo dež. „zvezo“. — Dež. šol. nadzornik dr. Gobanc sedaj zaporedoma roma k učiteljskim okr. konferencijam, da mu učitelji kadijo, izražajo udanost ob njegovi petindvajsetnici itd. Cela stvar je prepodobna pravcati — komediji! — V St. Vidu je umrl dne 5. septembra Teofil pl. Ankershofen, star 74 let. — Ponesrečil se je dne 14. avg. t. l. na poti na sv. Višarje 80-letni romar A. Lenardič iz Kojškega na Goriškem. Kako, se ne vé; tudi trupla še niso našli.

(Iz Celovca) dne 9. sept. Dne 6. sept. došel je semkaj nadvojvoda Rainer s kornim poveljnikom pl. Reinländer-jem k vojaškim vajam. Zbog smrti nadvojvode Ladislava je nadvojvoda Rainer že v soboto, 7. t. m. popoldne zopet odpotoval iz Celovca. — Pouk na družbeni kmetijski šoli se prične dne 21. okt. — Nova obč. trgovinska šola se otvori v Celovcu dne 1. okt. Obsegala bode pripravljalni tečaj in dva razreda. — Velike kórne vojaške vaje so se dne 8. sept. okrog Celovca pričele. — Ta teden vrše se tu porotne obravnave. — Na vrbskem jezeru je sedaj 6105 tujev.

(Iz Celovca) dne 11. septembra. Gosp. c. kr. okrajnemu glavarju celovškemu pl. Mac Nevin O' Kelly, ki je imel že zdaj naslov in značaj vladnega svetnika, podelilo se je na novo zasnovano vladno-svetniško mesto pri tukajšnji c. kr. deželni vladi. Pa baron Mac Nevin ostane še znanprej naš okrajni glavar. Znano je postopanje in razmerje tega gospoda do Slovencev, ki bodo tudi to vest vsprejeli hladni a zato popolno mirni.

(Čebeloreja na Koroškem.) Piše se nam: V zadnjem času je na Koroškem precej rastlo zanimanje za čebelorejo. Napravili so več čebelarških shodov in ustanovili nekaj društev. Žlasti se trudijo za razširjatev društva nemških čebelarjev v Pragi. V nedeljo dne 1. t. m. so imeli shod v Zg. Mulbahu nad St. Vidom. Stvari se je poprijela tudi koroška kmet. družba, ki napravi prih. nedeljo dne 15. sept. shod kor. čebelarjev v Celovcu. Posvetovali se bodo, kako naj se povzdigne na Koroškem čebelarstvo.

(Imenovanje.) Vodja naučnega ministerstva je imenoval profesorja na skupnem gimnaziju v Trstu, g. N. Rivalico, glavnim učiteljem na ženski pripravnici v Gorici.

(Iz Prage) 8. septembra. Pred več leti se je peljal skozi Češko mlad dečko v Ameriko, ker pa ni znal razum svoje materinščine družega jezika, obesili so mu na vrat naslov mesta, v katero se je podajal. S tablico na vratu se je peljalo po severni železnici na Moravsko desetletno mutasto dekle. Do zdevno mutasta pa je začela prav pridno ščebetati po češko mej vožnjo. Sprevodnik jo je bil namreč le po nemško nagovarjal in ko ni dobil odgovora, razglasil jo je za mutasto. — Marijanske Toplice dobijo silno dragocenega gosta: žrebca Mathbecka iz Moravske, za kojega je dala država malenkost 186.000 gld. in ki ni za rabo. — „Nar. L.“ so objavili vabilo k shodu 28. septembra v takem slogu, da bi menil vsak bralec, da se gre za gorostasno reč, a gre samo za peke, ki naj se dogovorijo takrat o raznih svojih potrebah. Razgovarjali se bodo o marsičem, morda tudi o tem, da naj delajo večje žemlje in „kifeljce“. — Mladočehi so prišli v prepir z naprednjaki, oboji pa so napadani od socialstov. Dva shoda sta dokazala; jeden v Pragi, drug v Jesenici. Tu so dognali popolni poraz. Zmago je odnesel znani agitator Šturm, ki je Mladočeha posebno ožigosal radi pridnega obiskovanja zbornice. Njegova polemika zoper mlado- in naprednjaške govornike doktorje je bila prav dobra. — Meseca avgusta se je zgodilo 11 samomorov in 14 poskusov. Najmlajša samomorilka je bila stara 15 let ter si vzela živ-

ljenje vsled nasledkov grešnega znanja. Oh, kje je vera!

(Orgljarska šola) prične dne 18. septembra t. l. že 19. letnik. Ta dan naj se učenci zberejo v šolskih prostorih ob 9. uri zjutraj. Novincev se vsprejme letos samo 6, ki si jih odbor cecilijinega društva izbere po izkušnji iz petja in igranja na klavirju, oziroma na orgljah.

(Tatvina.) Predrzní tat ukradel je tvrdki Ant. Krisper v Ljubljani 10. t. m., dopoldne od 10. do 12. ure, na kolodvoru pred c. kr. carinskim uradom jeden zabojček raznih križev, in sicer na plišu poniklane in iz čistega nikla ter nekoliko ročnih svečnikov. Predrzněš se pridno zasleduje.

Narodno gospodarstvo.

Potreba deželne kemične preskuševalnice v Ljubljani.

(Spisal poljedelski inženir Fr. Pour.)

(Dalje.)

a) Preskuševalnica kot nadzorovalnica.

Nadzorovanje bi se raztezalo na trgovino s poljedelskimi semeni, umetnimi gnojili in takozvanimi sredstvi za redilno krmljenje.

1. Z nadzorovanjem trgovine s poljedelskimi semeni je združena preiskava vseh preskuševalnici vposlanih poljskih semen; tu se določi njihova vrednost, kakovost, čistost, kaljivost in kadar je mogoče, tudi njihov proizvod. S tem je prodajalcem in kupovalcem omogočeno, da spoznajo njihovo vrednost pri uporabi in zamorejo jamčiti za prodano blago.

Potrebo takih strokovnih preiskavanj uvidi vsak, kdor le nekoliko pozna razne goljufige, katere se dogajajo v trgovini s semeni. Vsakemu strokovnjaku je znano, kako se deteljnemu semenu primešavajo umetno barvani kamenčki, ki se s prostim, nevajenim očesom skoro ne morejo razločiti od pravega semena. Ravno tako se pogosto dogaja, da se staro, nekaljivo deteljno in travno seme požveplja, da dobi potem bolj sveže lice. Mesto semen dobrih travniških rastlin se primešavajo slaba semena gozdnih trav.

V novejšem času se proda vsako leto velika množina ameriške rudeče detelje pod imenom „štajerska rudeča detelja“. Ta detelja provzroča poljedelcu dvojno škodo: prvič se znižajo cene domače detelje vsled konkurence ameriške detelje, drugič ima poljedelec, ako dobi mesto štajerske detelje, ameriško, tudi pri tem veliko škodo, ker ameriška detelja pod našim podnebjem rada pozebe.

Vsako deteljno seme mora biti prosto plevela, posebno pa tako zvane predenice, kar pa se žalibog ne godi s semeni v naši trgovini. Takih nedostatkov more obvarovati jedino le preskuševalnica. Ako se ta nahaja v deželi, tedaj trgovec lahko jamči za svoje blago in je kupovalec lahko da še jedenkrat preiskati.

Tudi reelnemu trgovcu prinaša preskuševalnica mnogo koristij, ker si s tem, da daje preiskati svoje blago, za katero potem lahko jamči, pridobi in obdrži mnogo kupcev.

Izkuševalnica pospešuje nadalje izvoz domačega semena in sicer s tem, da plombuje vreče in na ta način onemogoči vsak dvom, ki bi ga morda imeli kupei glede proizvajanja ali kakovosti dotičnega semena.

2. Umetna gnojila. Vsakemu poljedelcu je znano, kako se ponarejajo pri sedanjí veliki uporabi umetna gnojila. Zeló potrebno bi bilo torej, da bi se trgovina z umetnimi gnojili neprestano nadzorovala.

Umetna gnojila nam podajajo namreč samo one snovi, ki pospešujejo rastlinsko rast, posebno pa fosforjevo kislino, dušik in kalij. Po množini teh snovi se določuje vrednost umetnih gnojil.

Lahko je umljivo, da je še jedenkrat toliko vreden stot superfosfata, v katerem je 20 klgr. raztopljive fosforjeve kisline, kakor pa stot z le 10 kilogrami iste snovi. Tovarne za umetna gnojila sicer navadno naznanijo, koliko odstotkov da se nahaja redilnih snovi v posameznih gnojilih, toda na take podatke se dandanes ne sme ozirati in zanesti poljedelec, ko se le prepogosto ponarejajo vsakovrstna gnojila. On mora biti popolno zagotovljen, da se na-

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
znanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

baja v kupljenem gnojilu res toliko redilnih snovij, kakor mu je povedal prodajalec.

Da se pa more poljedelec obvarovati škode pri nakupovanju gnojil, se more posluževati le jeduega sredstva, da namreč kupi dotična semena ter vpošlje vzorec preskuševalnici, da ga preišče. Ako se pri preiskavi dokaže, da blago ni take kakovosti, kakor je rekel trgovec, tedaj je ta dolžan povrniti škodo, oziroma vzeti blago nazaj.

3. Kakor za gnojila, tako je potrebna preiskava tudi za trgovino s takozvanimi redilnimi sredstvi. Tudi pri teh sredstvih je treba gledati na to, da imajo v sebi zadostno redilnih snovij in da so sveža in ne ponarejena. (Konec slédi.)

Telegrami.

Budejevica, 11. septembra. Prestolonaslednika vdova Štefaniya bode v nedeljo navzoča pri zadnji pasijonski predstavi v Horicah.

Budimpešta, 11. septembra. Neprehoma se polagajo venci na krsto pokojnega nadvojvode. Občinstvo trumoma obiskuje Sigismundovo kapelo. Mej javnim obiskom se neprestano beró svete maše.

Zader, 11. septembra. Bivši dež. predsednik grof Jurij Vojnovič-Uzički je umrl danes popoldne.

Levov, 11. septembra. V Tarnopolu ste umrli za kolero 2 osebi. Od poprej zbolelih oseb ste 2 ozdraveli, jedna pa je umrla. V zdravniški oskrbi se nahaja sedaj še sedem oseb.

Bern, 11. septembra. Na Genniskem prelazu sta se utrgali dve veliki ledeni plošči ter pokrili skoro tri kilometre dolg prostor. Trdi se, da je pod ledom zakopanih 6 oseb in blizu 300 goveje živine.

Pariz, 11. septembra. Predsednik Faure se je povrnil včeraj zvečer iz svojega poto-vanja.

Marselj, 11. septembra. Zločinca, ki je prejšnje leto v Montpellerju ukradl več mili-jonov, so danes prijeli in tirali pred sodnijo. Pri njem so dobili še pol milijona.

Atene, 11. septembra. Danes zjutraj se je pojavilo na otoku Evbeji nekaj potresnih sunkov, ki pa niso povzročili nikake škode.

Madrid, 11. septembra. Po poročilu „Liberal“ iz Tangerja so sedaj tam zbolele 4 osebe za kolero in pet jih je umrlo.

Gent, 11. septembra. V tukajšnji tovarni za bombaž je 2500 delavcev ustavilo delo. Delavci zahtevajo povišanje plače in zmanj-šanje delavnega časa.

London, 11. septembra. „Reuters Office“ se poroča, da je imenovan angleški poslanik v Petrogradu poslanikom v Berolinu, kamor se poda koncem meseca.

Hayanah, 11. septembra. Vstaši so za-netili z dinamitom napolnjeno bombo v tre-nutku, ko je šel mimo vlak z vojaki. Dva vojaka sta ubita, sedem težko ranjenih.

Umrli so:

10. septembra. Marija Arbelj, delavčeva hči, 7 mesecev, Dunajska cesta 41, črvensti katar.

V bolnišnici:

9. septembra. Jožef Plevel, mizarski pomočnik, 30 let, jetika.

V hiralnici:

10. septembra. Ivan Dežman, gostač, 62 let, plućnica — Teodor Elze, učitelj glasbe, 65 let, kap.

Tuji.

10. septembra.

Pri *Slonu*: Podurinetz, Fuchs, Rosenberg, Schuchardt, Goldscheider, Goldner, Jetlačič, Rauman z Dunaja. — Meyer iz Wohlen-a. — Jeanette, Ressel, Pospischil, Manthner iz Grdea. — Nossal, Erschen, Pelzel, Bareš, Munstnig iz Trsta. — Fertin iz Bele Peči. — Ernest iz Pazna. — Primšar iz Pod-mela. — Seifardt iz Meiningen-a. — Skuhala od Velike Nedelje. — Randiš iz Kraljevca. — Chaješ iz Krakovega. — Winter iz Wisbaden-a. — Darimont iz Bruselja. — Kramer iz Monakovega. — Janesut iz Trsta. — Schrank od Sv. Mohorja. — Böckl z Jesenic.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
11	9. zvečer	735.6	18.6	sr. jzab.	jasno	
12	7. zjutraj	736.8	13.8	sl. svzh.	dež	6.8
	2. popol.	736.4	20.0	sl. vzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 18.3°, za 2.8° nad normalom.

Eksekutivne dražbe.

Martina Gorčevega iz Knežje Vasi zemljišče (410 gld.) radi terjatve 91 gld. 10 kr. (druga) dné 25. septembra v Trebnjem.

Stefana Spetiča iz Vovč posestvo in Mihaela V�dnu iz Klenika posestvo dné 17. septembra v Postojni.

Jožefe Plantner iz Novega Mesta polovica posestva (285 gld.) radi terjatve 40 gld. dné 27. sept. in 25. oktobra v Novem Mestu.

Dva dijaka

vsprejme za primerno plačo poštena obitelj brez otrok. — Kjé, pové iz prijaznosti upravníštvo „Slovenca“.

527 2-2

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Zeliščni sirop

od občinstva navadno zahtevan pod imenom

sok za prsi, pluća in zoper kašelj

prirejen iz

planinskih zelišč in lahko razstop-ljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 steklenic 5 gld.

Dobiva se pri 565 44

Ubaldu pl. Trnkóczy - ju,

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Razglas.

531 3-2

Na c. kr. državni gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi A in B razred,

v ponedeljek dné 16. septembra

od 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni.

Vsprejemne preskušnje vršile se bodo v torek 17. septembra od 8. ure dalje. Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prinesó seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

Vsprejemnina znaša 3 gld. 30 kr., ki se bode onim, ki bi pre-skušnje ne prestali, vrnila.

V II. in III. razred se bodo učenci vsprejemali dne 17. septembra.

Šolsko leto 1895/96 se prične dne 18. septembra s slovesno službo božjo v veliki cerkvi.

Ravnateljstvo c. kr. državne gimnazije v Kranju, dne 7. septembra 1895.

Cesarsko-jubilejne cerkvostavbene srečke po 1 gld.

20 14

Glavni dobitek

Žrebanje danes zvečer ob 8. uri

30.000 goldinarjev vrednosti.

Srečke priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Naznanilo

o XIV. šolskem letu 1895/96.

Vpisovanje se vrši dné 16., 17., 18. in 19. septembra dopoldne od 10. do 12. ure in popoldne od 4. do 6. ure v prostorih društvene šole na Bregu hiš. št. 20, II. nadstropje (Cojzova hiša).

Poučevanje se prične v petek dné 20. septembra.

Učni predmeti:

Splošna glasbena teorija, zborovo petje (dekliški, deški in dijaški } pouk je brezplačen. moški zbor),

Harmonija, kontrapunkt, solopetje, glasovir, gosli.

učnine se plača za poduk v dveh tedenskih urah od predmeta 1 gld. 50 kr. na mesec.

Vpisnine se plača za vsakega gojenca 1 gld.

Stariši gojencev morajo biti društveniki „Glasbene Matice“; če niso še društveniki, plačajo pri vpisu gojenca 2 gld. letne dru-štvenine.

536 3-2

Odbor.

Dunajska borza.

Dné 12. septembra.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	80	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	„	20	„
Avstrijska zlata renta 4%	122	„	35	„
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	„	40	„
Ogerska zlata renta 4%	122	„	35	„
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	„	60	„
Avstro-ogerske bančne delnice, 800 gld.	1065	„	—	„
Kreditne delnice, 160 gld.	403	„	25	„
London vista	120	„	75	„
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	„	07 1/2	„
20 mark	11	„	81	„
30 frankov (napoleonidor)	9	„	59	„
Italijanski bankovci	45	„	57 1/2	„
C. kr. cekini	5	„	71	„

Dné 11. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld.	75	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	„	25	„
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	„	50	„
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	„	50	„
Tisine srečke 4%, 100 gld.	149	„	50	„
Dunavske vravnave srečke 5%	130	„	25	„
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	„	70	„
Posojilo goriškega mesta	112	„	—	„
4% kranjsko deželno posojilo	99	„	25	„
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	„	90	„
Priporitetne obveznice državne železnice	223	„	50	„
„ „ južne železnice 3%	171	„	60	„
„ „ južne železnice 5%	181	„	85	„
„ „ dolenskih železnice 4%	99	„	50	„

Kreditne srečke, 100 gld.	203	gld.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	„	—	„
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	„	50	„
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	„	50	„
Salmove srečke, 40 gld.	70	„	—	„
St. Genois srečke, 40 gld.	71	„	50	„
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	„	—	„
Ljubljanske srečke	22	„	—	„
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	175	„	25	„
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3597	„	—	„
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	550	„	—	„
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	113	„	75	„
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	77	„	25	„
Montanska družba avstr. plan.	100	„	80	„
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169	„	—	„
Papirnih rubljev 100	129	„	62	„

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.